

(वीर सहिदहरूको संस्मरणमा कीर्तिपुर, काठमाडौँबाट प्रकाशित)

जि.प्र.का.दर्ता नं ५८/२०६३

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

भूकम्प पीडितलाई

सहयोग गरौं ।

मानवीय पुन्य कमाऔं ॥

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

वर्ष १२, अंक ५, पृष्ठ -८ ने.सं. ११३५ तहिला श्व. ज्योदशी. वि.सं. २०७२ बैशाख १८ गते शुक्रबार MAY 2015 मूल्य रु. ५।-

कीर्तिपुर क्षेत्रका पांगा, इटागोल, लनगोल, जलविनायक क्षेत्र ध्वस्त देशभर ५८०० जना, कीर्तिपुरमा ८० जनाको मृत्यु

बैशाख १२ गते आएको ७.९ रेक्टर स्केलको महा भूकम्पले देशभर विहीवारसम्म ५९०० जनाको ज्यान लिइसकेको प्रहरीले जनाएको छ । घाएते १० हजार पुगका छन् । पुरिएर रहेकाको खोज तथा उद्धारक्रम जारी छन् र मृतकको संख्या अझ बढ्ने सम्भावना छ ।

कीर्तिपुर क्षेत्रका पांगा

कीनपा वडा नं ९, १०, ११ र १२, इटागोल वडा नं. १८, लनगोल १५ र जलविनायक वडा नं. १४ र गाम्चा ७ मा सबैभन्दा बढी क्षति भएका छन् । ती क्षेत्रका १०० भन्दा बढी घरहरू पूर्ण रूपले भत्केका छन् भने ५०० वटा भन्दा बढी घरहरू बस्न नहुने गरी चिराचिरा परेका छन् ।

त्यस भूकम्पले पांगा

क्षेत्रमा ९ जना, जलविनायकमा १०, लनगोलमा १, चारघरेमा १, ट्याङ्गलाफाँटमा २, कीर्तिपुरमा ५ जना, नगाउँमा १, क्वार र भूतखेलमा ४ जना र पांगामा डेरागरी बस्ने ७ गरी ४० जनाको ज्यान गएको छ भने सयौं घाइते भएका छन् । नगाउँ र कीर्तिपुरमा केही घर मात्र क्षति भएका छन् ।

पांगा र कीर्तिपुर क्षेत्रका सम्पूर्ण जनता अहिले खुल्ला आकासमा सुत्न बाध्य छन् ।

सरकारको तर्फबाट भूकम्पको छैटौँ दिनसम्म पनि कुनै किसिमको राहत पुगेको छैन । राहतको आवश्यक व्यवस्थाको लागि कीर्तिपुर क्षेत्रमा कार्यरत संघसंस्था र समुदायबाट आवश्यक बन्दोबस्त गरिदै आएको छ ।

सरकारबाट बैशाख १६ गते प्रत्येक मृतक लाई १ लाख ४० हजार नगद सहयोग गर्ने घोषणा गरेको छ ।

कीर्तिपुर नगरपालिका विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत भूकम्पबाट प्रभावित क्षेत्रका वडाहरूमा वडा सचिव मार्फत क्षतिको प्रारम्भिक विवरण नामावली आज १५ गते टिपोट गरेको छ ।

१६ गतेदेखि पुनः मानविय र भौतिक क्षतिको टिपोट गरेको छ । स्थानीय नगरपालिकाले समेत कुनै राहतको व्यवस्था हुन नसकेकोमा पीडितले आवाज उठाएको छ । सरकारको गैर जिम्मेवारीले तत्काल उद्धार नगर्ने हो भने समस्या अझ जटिल हुने देखिन्छ ।

मृत व्यक्तिहरूको नामावली पृष्ठ २ मा हेर्नुहोला ।

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६

चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन
वि.सं. २००६ माघ

हिराकाजी महर्जन
वि.सं. २०१७ माघ

राजमान माली
वि.सं. २०२५ मंसिर

राजेन्द्र महर्जन
वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १२, अंक ५, २०७२ बैशाख १८ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

महाभूकम्पको मलम

आर्थिक, भौतिक सहयोग बस्नो तर पनि पीडितै

नेपाल प्राकृतिक प्रकोपको अति जोखिम क्षेत्र मध्ये पर्दछ भनेर सजग र सर्तकता गर्दागर्दै महाभूकम्पको सामना गर्नुपर्थ्यो ।

गोरखा र लम्जुङ्ग केन्द्रबिन्दु रहेर ७.९ रेक्टरको १२ बैशाखको महाभूकम्पले काठमाडौँ उपत्यका लगायत पूर्वका धेरै जिल्लाहरूमा नराम्रो प्रभाव पार्‍यो ।

धेरै धन र जनको क्षतिले देशको जनजीवन अष्टव्यस्त बनायो ।

सरकारी तथ्याङ्क अनुसार मानवीय क्षति ५९०० जना, घाइते १० हजार र भौतिक स‍रचनामा विश्व प्रसिद्ध सम्पदाहरू लगायत हजारौँ घरहरू पूर्ण रूपले नष्ट भयो ।

प्रभावित क्षेत्रका जनताहरू १२ बजेपछि पनि लगातार घन्टाघन्टा फरकमा सानो ठूलो झड्काले कोही घरभित्र सुत्ने र बस्ने आँट गरेन । सबैले खुला आकाशमा हावापानीको सामना गर्दै सुत्न बाध्य बनायो ।

सरकार तत्कालै उद्धार गर्न सकेन । घटना भएको आधा घन्टामै घाइतेहरू अस्पताल पुर्‍याउँदा डाक्टरहरू

अकमकिए टिचिङ्ग अस्पताललगायत अन्य अस्पतालको इमरजेन्सी तथा खुला चौरमा राखी उपचार गर्न बाध्य बने । स्ट्रेचर, बेन्च विद्यार्थीको टेबुल, बेड म्याट समेत प्रयोग गरी उपचार गरे ।

यो महाभूकम्पका लागि एउटै मलम आर्थिक र भौतिक सहयोग गर्नु हो ।

देश विदेशबाट करोडौँ रुपैयाँ र अवै सामग्री औषधी उपचार सहित सहयोग बर्सियो । सहयोग आउने क्रम जारी छन् ।

सहयोग प्राप्त अनुसार उद्धार कार्य तदारुकता नभएको सबै प्रभावित क्षेत्रका पीडितहरूको गुनासो छ ।

भूकम्प पीडितको लागि दातृ राष्ट्रबाट प्राप्त आर्थिक, भौतिक सहयोगको वितरण तत्काल प्रदान गर्नुपर्ने, क्षतिग्रस्त भवनको पुनःनिर्माणको लागि सरकार समान ढंगले संवेदनशील हुनुपर्ने र मृतक परिवारलाई उचित क्षतिपूर्ति दिन सरकार पारदर्शी, इमानदार बन्नु जरुरी छ ।

भूकम्प पीडितको मलम क्षतिपूर्तिमा बेइमान, अनैतिक, अपारदर्शी गरेमा जनता चुप लाग्ने छैन ।

भूकम्प पीडितलाई आर्थिक सहयोग गरौं

विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं. ९ भूकम्प पीडितको लागि चन्दा संकलन कार्य जारी छन् । भूकम्पले मानवीय र भौतिक क्षतिको लागि राहत प्रदान गर्न आर्थिक, भौतिक सहयोग गरौं । मानवीय पुर्‍न्य कमाऔं ।

विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं. ९ भूकम्प पीडितको लागि सहयोग गर्नुहुने व्यक्तिहरूको नामावली यस प्रकार छ:-

१) नन्दकुमार महर्जन रु.१००००।-

२) नरेश महर्जन रु.५०००।-

३) नाती महर्जन (द्यचपा) रु.३०००।-

४) सुजन महर्जन (कीर्तिपुर) रु.२०००।-

५) माधवलाल महर्जन रु.१०००।-

६) नारायण महर्जन रु.१०००।-

७) दिलीप महर्जन रु.१०००।-

८) पुकार महर्जन रु.१०००।-

९) विकास महर्जन रु.१०००।-

१०) सुनिल महर्जन रु.१०००।-

११) राजभाई जक:मी रु.१०००।-

१२) हिरा बहादुर महर्जन रु.१०००।-

१३) बुद्धिबहादुर महर्जन रु.१०००।-

१४) बुद्धिबहादुर महर्जन (समचा) रु.१०००।-

१५) राकेश महर्जन रु.१०००।-

१६) इन्द्रमान महर्जन रु.५००।-

१७) विवेक महर्जन रु.५००।-

१८) सिद्धिबहादुर महर्जन रु.५००।-

१९) अशोक महर्जन रु.३००।-

२०) श्रीकृष्ण महर्जन रु.२००।-

२१) श्री डंगोल रु.२००।-

२२) विजयमान सिंह रु.२००।-

२३) केशमान सिंह रु.२००।-

२४) बुद्धिबहादुर साहु रु.२००।-

२५) नाती महर्जन रु.१६०।-

२६) केशमान महर्जन रु.१५०।-

२७) नारायण महर्जन रु.१५०।-

२८) उपेन्द्र महर्जन रु.१५०।-

२९) अनिल महर्जन रु.१२०।-

३०) महेश्वर महर्जन रु.१००।-

३१) ज्ञानबहादुर महर्जन रु.१००।-

३२) अमृत महर्जन रु.१००।-

३३) भीमसेन महर्जन रु.१००।-

३४) आजाद महर्जन रु.१००।-

३५) केशवराम महर्जन रु.१००।-

३६) प्रेममाया महर्जन रु.१००।-

३७) हरeram महर्जन रु.१००।-

३८) ज्ञानबहादुर महर्जन रु.१००।-

३९) राजेश महर्जन रु.१००।-

४०) सुरेश महर्जन रु.१००।-

४१) ईश्वरलाल महर्जन रु.१००।-

४२) पार्वती महर्जन रु.१००।-

सहयोग गर्न इच्छुक महानुभावहरूले **सिमिल बैंक लि.** मा रहेको

A/C holder Name: Community Disaster Management Committee

A/C No.: 01410037960017

Swift Code: CIVLNPKA

सम्पर्क व्यक्तिहरू:

माधवलाल महर्जन, नन्दकुमारी महर्जन, सुनिल महर्जन, विकास महर्जन, विवेक महर्जन

स्रोत: विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं. ९

कीर्तिपुर नगरस्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति भूकम्प पीडित राहत कोष स्थापना

कीर्तिपुर नगरपालिका- रु.२००००००।-

१) राहत व्यवस्थापन: सानुबाबु परियार/नरेन्द्र महर्जन

२) राहत वितरण: बालकृष्ण महर्जन/कृष्णभोला महर्जन

३) स्वास्थ्य: अनुज प्रधान/विष्णुदेवी प्राथमिक उपचार केन्द्र

४) सुरक्षा अफिसर: २ जना

५) आकस्मिक सम्पर्क: ब्रिटिश सिंह

६) सूचना: जनक थापा/ज्ञानबज्र महर्जन

स्रोत: कीर्तिपुर नगरपालिका

महाभूकम्पमा निधन भएका कीर्तिपुर क्षेत्रका व्यक्तिहरूको नामावली

- पाँगा

१) बासुदेव महर्जन (लखु)

२) आशालाल महर्जन (लखु)

३) हरिकृष्ण महर्जन (लखु)

४) सुष्मा महर्जन (लखु)

५) सुनेना महर्जन (लखु)- ६ महिने नाबालिका

६) गौरभ सिंह (दथल)

७) मानिक लाल महर्जन (भुजिन्द्र)

८) हेरठकुँ महर्जन (भुजिन्द्र)

९) जीवन महर्जन (लाछ्छी)

१०) नीरा महर्जन (लनगोल)

११) टीकामान सिंह बस्नेत (चुइ गाँउ)

१२) मखमली बस्नेत (चुइ गाँउ)

१३) राम महर्जन (क्वार)

१४) नाम नखुलेको (चारघरे)

- जलविनायक गुठ

१) रुकमनी महर्जन (कीर्तिपुर)

२) बसन्त महर्जन (आशा) (कीर्तिपुर)

३) उर्वशी महर्जन

४) नानीकाजी महर्जन

५) गुणमाया महर्जन

६) न्हुच्छेलाल महर्जन

७) सबिना महर्जन

८) जोगलाल महर्जन

९) सुजिना महर्जन

१०) सोमाङ्ग महर्जन

११) मैया महत (भूतखेल)

- ट्याङ्गलाफाँट

१) सीता तामाङ्ग (मैत्रीनगर)

२) रोजिना गुरुङ्ग (चाँदनी चोक)

- नगाउँ: सार्थक मालाकार (५ दिनपछि धरहरामा घटनामा परी टिचिङ्ग अस्पतालमा फेला)

- कीर्तिपुर: सबिना मानन्धर (कलंकीमा मृत्यु), ४ जना सतुङ्गलमा मृत्यु

- घर भाडा लिई पाँगा बस्ने व्यक्तिहरू: अस्मिता श्रेष्ठ, संजिव श्रेष्ठ, मुसि तामाङ्ग सहित ७ जना

नयाँ घर पनि ढल्यो: दोष कस्को ?

वि.सं. १९९० सालमा

आएको महाभूकम्प (८.९) रेक्टर स्केल भन्दा कप यो भूकम्प (७.९) रेक्टरले अधिकांश नयाँ घरहरू पनि ढालेका छन् ।

नयाँ घर ढलनुमा धेरै तल्ला थप्नु, कमसल निर्माण सामग्री या अन्य कुनै दोष कस्को छुलफलको विषय बनेको छ ।

पहिलो दोष निर्माणको लागि स्वीकृति दिने स्थानीय सरकारको हो । स्थानीय सरकारले किन भवन निर्माण आचारसंहिता विपरीत घर बनाउन स्वीकृति दियो ? दोष भवन निर्माण आचारसंहिता पालना नगर्ने नागरिक दोस्रो दोषी हो भने र तेस्रो दोषी कमसल सामग्री उत्पादन गर्न दिने व्यापारी

व्यवसायीहरू हो ?

यति धेरै भौतिक संरचना ध्वस्त भएको बारे अब छुलफल गर्नु जरुरी छ । नयाँ भवन निर्माण गर्दा पूर्ण रूपले भवन निर्माण आचारसंहिता पालना गर्न हामी नागरिक आफै सचेत हुनु जरुरी छ ।

खोज, उद्धार र राहत व्यवस्थापन

भूकम्पमा परी घर भत्केर पुरेकाको खोज तथा उद्धार स्थानीय तवरबाटै तदारुकताका साथ गरिएको थियो । तरुनै उद्धार नगरेको भए कीर्तिपुर क्षेत्रमा ठूलो मानवीय क्षति हुन्थ्यो होला । भूकम्पपछि खुल्ला चौरमा सुत्न बाध्य पाँगा, इटागोल, जलविनायक, क्वार, भूतखेल, गाम्चा लगायतका कीर्तिपुर क्षेत्रमा स्थानीयहरूले नै व्यवस्था गरेको छ ।

अहिले खुल्ला आकाशमा सुतेका मानिसलाई हरेक क्षेत्रमा राहतको व्यवस्था

स्थानीय सक्रियताबाट नै भइरहेको छ । पाँगामा विपद् व्यवस्थापन वडा नं. ९, १० र ११ ले आफ्नै वडामा र वडा नं. १२ मा विभिन्न संघसंस्थामा आवध स्वयंसेवकबाट व्यवस्थापन गरिरहेको छ । त्यसैगरी नै अन्य प्रभावित क्षेत्रहरूमा पनि स्थानीय तवरबाट नै अलगअलग व्यवस्थापन समिति बनाई कार्य गरिरहेको छ ।

राहतमा एनजिओ, आइएनजिओ मार्फत् रातह सामग्री वितरणमा प्रतिस्पर्धा भइरहेको देखिन्छ भने सरकारको तर्फबाट आजसम्म कुनै किसिमको

उपस्थिति देखिएको छैन ।

वडा नं. ९ र १२ ले प्राप्त राहत सामग्रीलाई कीर्तिपुर क्षेत्रका अन्य प्रभावित क्षेत्रमा राहत वितरण गरेको छ । त्यसैगरी शिविर बसेकाहरूको स्वास्थ्य स्थितिलाई ध्यानमा राखी स्वदेशी तथा विदेशी स्वास्थ्य संस्थाहरूले घुम्टी स्वास्थ्य शिविर पनि संचालन गरिरहेको छ ।

हरेक क्षेत्रमा राहत वितरण केन्द्रीकृत गरी विपद्मा परी पीडित हुनुभएका शिविर तथा परिवारलाई व्यवस्थित ढंगले वितरण गर्नुपर्ने आवश्यकता छ ।

महाभूकम्पको दिन टिचिङ्गमा रहँदा

बैशाख १२ गते मध्याह्न पौने १२ बजे ७.९ रेक्टरको भूकम्प कम्पन हुँदा टिचिङ्ग अस्पतालको गेट बाहिर चिया पिइरहेको थिएँ। घिरघिर आवाज गर्दै कम्पन हुँदा सबै भूईँचालो भूईँचालो आयो भन्दै भागाभाग भयो। मपनि सडकतिर दौडें। सडकमा अन-कन्ट्रोल भई मोटर साइकल सडकमै ढलेको देखें। सडकमै बस्दै धैर्य गर्दै थिएँ।

राष्ट्रपति भवनतिर घर भत्केर धुलो मुस्लो उडेको थियो। १० मिनेटपछि भूकम्पमा परी घाइते भएकाहरु ल्याउन थालियो। मध्याह्न १२ बजेदेखि राती १० बजेसम्म निरन्तर एम्बुलेन्स, नेपाल ग्याँस, प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, सेनाको गाडि टाटा मोवाइल, ट्याक्सी जे सडकमा भेट्यो घाइते ओसारको ओसार। घाइतेको उपचार

अस्पताल परिसरको सडकमै राख्दै उपचार थालेका थियो। अकस्मात भएकोले इमरजेन्सीका डाक्टर नर्सलाई अकमक देखियो। घाइतेको संख्या बढ्दै गयो, व्यवस्था गर्न गाह्रो भयो। उपचार कहाँ कसलाई कसरी गर्ने यता उता जता पनि टाउको फुटेको, हातखुट्टा भाँचेको, मुख च्यापिएको हेर्दा नै हृदय विदारक। म आफू पनि

बिरामीको कुरा थिएँ। बिरामीको सेवा भन्दा घाइतेको सेवा गर्न जरुरी थियो। गाडिबाट ल्याइएका घाइतेको उपचार गर्न टूली, स्ट्रेचर हातले बोकी स्वयंसेवकको काममा निरन्तर लागि रहें। हजारौं घाइतेको उपचार टिचिङ्गले गरे, प्रयास गर्दा गर्दै १९७ जनाको मृत्युवरण अस्पतालमा भयो। भूकम्पको धड्कन

चालू थियो। बेलुकी घाइतेहरुलाई लाइनबद्ध गरी एक्सरे गर्दै प्लाष्टर गरियो। २४ सै घण्टा एक्सरे र प्लाष्टर, सीटी स्क्यान र उपचार चालू थियो। फेरिफेरि भूकम्पको धड्कनमा वार्डका बिरामी समेत अस्पतालको परिसरमा भरे। घाइतेको संख्या त्यतिकै थियो। सबै बाहिर डाक्टर-नर्सले बाहिर नै आई उपचार गर्‍यो।

उपचारको लागि कक्षा कोठाको टेबुल बेञ्च समेत बाहिर ल्याई त्यहाँका विद्यार्थीले सहयोग गरियो। विद्यार्थी, सर्वसाधारण, कुरवाले पनि घाइते उपचारमा सहयोग मिलेको थियो। भूकम्पको दोस्रो दिन १३ गते घरले पुरेका र मृतहरुको शव टिचिङ्ग अस्पतालमा दिन भर ओसादै थियो।

- नारायण महर्जन

महाभूकम्पले विनाश गरेका कीर्तिपुर क्षेत्रको दृश्यहरु

१) लनगोल	४) भूतखेल
२) क्वार	५) इटागोल
३) जलविनायक	६) टियु क्षेत्र

काठमाडौंको घरहरा

ललितपुर
बङ्गमतीको रातो
मच्छेन्द्रनाथ मन्दिर

भक्तपुरको पद्म इन्द्रमल्ल
अगाडिको मन्दिर